

Opći uvjeti za osiguranje od požara

OPĆE ODREDBE

Opći uvjeti za osiguranje od požara (u daljnjem tekstu: OUP) sastavni su dio ugovora o osiguranju od požara. Na osiguranje od požara primjenjuju se odredbe Općih uvjeta za osiguranje imovine (OUI).

POSEBNE ODREDBE

Članak 1.

Osigurani rizici i štete

(1) Osiguratelj, u skladu sa sljedećim odredbama, pruža osiguratelju zaštitu kod šteta izazvanih požarom, udarom groma i eksplozijom (vidi stavak 7. točka 7.1.).

(2) Požarom se smatra vatra koja je nastala izvan funkcionalnog ognjišta ili ga je napustila i sposobna je širiti se vlastitom snagom (štetna vatra).

Ne radi se o požaru i osiguratelj ne preuzima pokriće ako:

- 2.1. su osigurane stvari uništene ili oštećene radi izloženosti utjecaju vatre tijekom peglanja, sušenja, dimljenja, prženja, kuhanja, pečenja i sl. ili utjecaju dima ili topline, ili ako su pale ili bile bačene u ognjište vatre (peč, štednjak i sl.).
- 2.2. je šteta izazvana vatrom koja se ne može samostalno širiti (npr. pregorijevanje izazvano rasvjetnim tijelom ili grijalicom, zapaljenim duhanom, gorućim komadima ugljena itd.) ili
- 2.3. su osigurani električni strojevi, aparati ili uređaji oštećeni ili uništeni djelovanjem struje, sa ili bez popratnog svjetlosnog efekta.

Ako pak ostale osigurane stvari uslijed uzroka navedenih pod točkom 2.1. i 2.3. počnu gorjeti, osiguratelj preuzima pokriće za štete nastale na tim drugim osiguranim stvarima.

(3) Štetama izazvanim gromom smatraju se samo štete:

- 3.1. na osiguranim zgradama ili na osiguranim pokretninama na otvorenom uslijed djelovanja sile ili topline groma koji je u njih udario, odnosno
- 3.2. izazvane gromom na osiguranim stvarima koje se nalaze u nekoj zgradi, ukoliko se radi o štetnom djelovanju groma na zgradi u skladu s točkom 3.1.

Kod osiguranih električnih strojeva, aparata i uređaja osiguratelj ni u kojem slučaju ne preuzima pokriće za štete izazvane previsokim naponom, odnosno indukcijom. Osiguratelj ipak preuzima pokriće ako su druge osigurane stvari oštećene ili uništene uslijed požara koji se zasniva na gore navedenim uzrocima.

(4) Eksplozijom se smatra iznenadno oslobađanje sile izazvano ekspanzijom plinova ili para. O eksploziji spremnika (kotlića, cjevovoda i sl.) radi se samo onda, ako je zbog puknuća stijenke došlo do iznenadnog izjednačavanja tlaka u spremniku s vanjskim tlakom. Ne radi se o eksploziji i osiguratelj ne preuzima pokriće, ako su osigurane stvari oštećene ili uništene uslijed odbacivanja (centrifugalne sile), udara vode (posebno kod parnih strojeva), pucanja cijevi ili drugih mehaničkih utjecaja. Iz osiguranja su također isključene štete nastale u (ili na) strojevima koji rade na principu sagorijevanja uslijed eksplozije u komori za sagorijevanje (cilindar motora), te štete nastale na električnim sklopovima (npr. sklopka za ulje, tlak zraka, plina i sl.) uslijed plinskog tlaka koji je već prije postojao ili se razvio u njima.

(5) Osiguratelj će isplatiti naknadu vrijednosti odnosno umanjenja vrijednosti uništenih ili oštećenih osiguranih stvari, ako je to uništenje ili oštećenje:

- 5.1. uzrokovano neposrednim djelovanjem nekog od štetnog događaja navedenih u stavku 1. ili
 - 5.2. neizbježna posljedica djelovanja nekog od tih štetnih događaja ili
 - 5.3. nastalo tijekom požara uslijed gašenja, rušenja ili raščišćavanja.
- (6) Osim toga osiguratelj će naknaditi:
- 6.1. vrijednost osiguranih stvari, koje su nestale prilikom štetnih događaja navedenih u stavku 1. (vidi članak 2. stavak 2.),
 - 6.2. troškove osiguranika radi nastupa štetnog događaja u skladu s člankom 6.,
 - 6.3. štete nastale uslijed pada ili sudara zrakoplova s posadom, te štete od urušavanja uslijed pada dijelova i tereta zrakoplova;
 - 6.4. štete zbog gubitka najamnine kod osiguranja stambenih zgrada. To vrijedi samo kod osiguranja građevinske vrijednosti (članak 2. stavak 3.).

Ako je osigurana zgrada tijekom štetnog događaja toliko oštećena da najmoprimac u nekom od stanova u toj zgradi na temelju zakona ili ugovora o najmu može potpuno ili djelomično odbiti plaćanje najamnine, osiguratelj će naknaditi na taj način izgublenu najminu.

Ako je stan u osiguranoj zgradi u kojem stanuje osiguranik zbog štetnog događaja postao potpuno ili djelomično neupotrebljiv, osiguratelj će naknaditi vrijednost najma prostorija koje su postale neupotrebljive, osim ako je moguće da osiguranik ograniči svoj boravak na dijelove stana koji se mogu koristiti.

Vrijednost najma je zakonom propisana ili u tom mjestu uobičajena visina najamnine za stanove iste vrste, veličine i lokacije.

Naknada za najminu ograničena je na dokazivu štetu koju je pretrpio ugovaratelj osiguranja.

Najmnina ili vrijednost najma naknađuje se samo do kraja mjeseca u kojem je stan osposobljen za stanovanje, ali ne duže od šest mjeseci od dana nastanka osiguranog slučaja. Naknada se isplaćuje samo ako osiguranik nije vlastitom krivnjom odugovlačio s obnovom stana.

Ako je osigurnina za stambenu zgradu manja od visine utvrđene štete, naknađuje se samo određeni dio najamnine ili vrijednosti najma (članak 7.).

(7) Samo ako je posebno ugovoreno, osiguratelj pokriva:

- 7.1. kod osiguranja industrijskih i obrtničkih postrojenja - štete uslijed eksplozije rasprskavajućih sredstava; kod šteta izazvanih takvim eksplozijama na susjednim postrojenjima kojima ne raspolaže osiguranik mora biti ugovoreno prošireno pokriće od odgovornosti, samo u slučaju da je osiguranik znao ili morao znati za postojanje i korištenje eksploziva.
- 7.2. izmaklu dobit (međutim - vidi stavak 6. točka 6.4.).
- 7.3. troškove raščišćavanja, rušenja, gašenja vatre, demontaže i ponovne montaže koje je osiguranik imao u svezi sa štetnim događajem. U slučaju štete ti se troškovi u potpunosti naknađuju do visine osigurnine koja je za tu svrhu predviđena u polici osiguranja.

Kod osiguranja stambenih zgrada troškovi raščišćavanja naknađuju se najviše do iznosa od 1% od osigurnine.

Pod troškovima raščišćavanja podrazumijevaju se troškovi koje je imao osiguranik za raščišćavanje mjesta štete (osim ako nisu pribrojeni naknadi kod procjene vrijednosti ostataka), te troškovi za odvoz šute i ostataka koji se više ne mogu iskoristiti, do najbližeg pogodnog, odnosno javnog odlagališta, ukoliko se odnose na osigurane stvari.

Pod troškovima rušenja podrazumijevaju se troškovi za nužno rušenje preostalih dijelova osiguranih stvari i za njihov odvoz do najbližeg pogodnog, odnosno javnog odlagališta.

Pod troškovima za gašenje vatre podrazumijevaju se troškovi koje je osiguranik smatrao potrebnim radi suzbijanja požara, osim ukoliko se ne naknađuju prema članku 6.

Pod troškovima za demontažu i ponovnu montažu podrazumijevaju se neizbježni troškovi koji su nakon štete bili neophodni zbog toga što je trebalo demontirati ili ponovno montirati oštećene ili neoštećene preostale tehničke i druge uređaje ili ih je trebalo pomaknuti ili na neki način zaštititi.

(8) U slučaju

- 8.1. ratnih događanja bilo koje vrste ili unutrašnjih nemira, te s tim povezanih vojnih ili policijskih mjera,
- 8.2. potresa, odrona tla, rasjedanja tla, podzemne vatre ili ne-uobičajenih prirodnih pojava,
- 8.3. događaja koji se mogu pripisati štetnom djelovanju nuklearne energije.

Osiguratelj preuzima pokriće samo ako se dokaže da šteta nije u posrednoj, ili u neposrednoj vezi s tim događajima ili njihovim posljedicama. Ako je osiguranik fizička osoba, teret dokazivanja leži na osiguratelju.

Članak 2.

Osigurane stvari

- (1) Ako nije drugačije ugovoreno, osigurane su samo stvari koje pripadaju osiguranik. Osigurane su i stvari koje je osiguranik kupio, stvari koje su mu predane uz pravo pridržaja vlasništva ili dane u залог.

Osiguranje radnih uređaja i radne odjeće proteže se i na stvari članova obitelji, te zaposlenika osiguranik koji svoju djelatnost obavljaju na mjestu osiguranja (članak 3.).

- (2) Novac, neobrađeni plemeniti metali, neoptočeni biseri i drago kamenje, te vrijednosni papiri i isprave obuhvaćeni su osiguranjem samo ako je to posebno ugovoreno.

- (3) Ako nije drugačije ugovoreno, kod zgrada je osigurana građevinska vrijednost.

Građevinska vrijednost zgrade je vrijednost svih građevinskih sastavnih dijelova zgrade, uključujući podzemne temelje ili zidove i nosive podrumске zidove.

Građevinskim sastavnim dijelovima smatraju se električne i plinske instalacije, uređaji za opskrbu vodom i odvod otpadnih voda zajedno s pripadajućim mjernim uređajima, uređaji za grijanje, sanitarna oprema, gromobrani, te dizala, ako navedeni građevinski dijelovi pripadaju vlasniku zgrade.

Kod poljoprivrednih zgrada, električne i plinske instalacije, uređaji za snabdijevanje vodom i odvod otpadnih voda s pripadajućim mjernim uređajima, uređaji za grijanje, sanitarna oprema, gromobrani, te dizala, osigurani su ako ne služe za komercijalne svrhe i ako ugovorom nisu isključeni iz osiguranja.

Ako se zgrade koriste za industrijske ili komercijalne svrhe, čak i ako se radi o uredskim zgradama, bolnicama, sanatorijima, lječilištima, hotelima, pansionima, kupalištima, sportskim dvoranama ili dvoranama za održavanje drugih priredbi, električne i plinske instalacije, uređaji za vodoopskrbu i odvod otpadnih voda s pripadajućim mjernim uređajima, uređaji za grijanje, sanitarna oprema, gromobrani, te dizala i temelji strojeva ne potpadaju pod građevinske sastavne dijelove, već pod tehničku radnu opremu zgrade.

- (4) Ako je inventar stana osiguran zajedno s drugim stvarima u istoj polici osiguranja, glede osiguranja od požara za inventar stana vrijede odredbe Općih uvjeta za osiguranje kućanstva (OUK).

Članak 3.

Mjesto osiguranja

Pokretne stvari osigurane su samo u onim prostorijama koje su u polici navedene kao mjesto osiguranja. Ako su privremeno premještene iz tih prostorija, osigurateljna zaštita miruje. Ako premještaj nije samo privremen, prestaje važiti ugovor o osiguranju za tu stvar.

Članak 4.

Obveze osiguranik u slučaju štete

- (1) Osiguranik u slučaju moguće štete ili štete koja je nastupila, te za koju traži naknadu iz osiguranja, ima sljedeće obveze:

- 1.1. Ovisno o mogućnostima pobrinuti se za suzbijanje i umanjenje štete, pridržavajući se uputa osiguratelja koje treba pribaviti, ako je to moguće. Glede naknade troškova vidi članak 6.
- 1.2. Najkasnije u roku od 3 dana, otkako je saznao za štetu, usmeno ili pisano prijaviti štetu osiguratelju i policiji.
- 1.3. Ako su tijekom štete nestale osigurane stvari (članak 1. stavak 6., točka 6.1.), u roku 3 dana, otkako je otkrio gubitak stvari, mora policiji predati popis nestalih predmeta, te nadalje poduzeti sve mjere za njihovo pronalaženje.
- 1.4. Odobriti osiguratelju, ako je moguće, svaku istragu o uzrocima i visini štete, te opsegu odštetne obveze, te na njegov zahtjev za zapisnik usmeno ili pisano dati sve korisne podatke i priložiti odgovarajuće dokaze.

Na zahtjev osiguratelja u roku od najmanje dva tjedna o svom trošku mora dostaviti vlastoručno potpisani popis stvari koje je imao na dan štete, te oštećenih i nestalih stvari, po mogućnosti uz naznaku njihove vrijednosti neposredno prije štetnog događaja. U slučaju štete na zgradi na zahtjev osiguratelja o svom trošku mora dostaviti izvadak iz zemljišne knjige prema stanju na dan nastanka štete.

Kod roka za podnošenje prijave prema stavku 1. točki 1.2., odnosno za podnošenje popisa iz stavka 1. točke 1.3. i 1.4. mjerodavan je poštanski pečat na pismovnoj pošiljci.

- 1.5. Ne mijenjati stanje izazvano štetom bez suglasnosti osiguratelja, sve dok nije provedena istraga o šteti, osim ako je zahvat bio nužan radi umanjenja štete ili je bio od javnog interesa.

- (2) Osiguranik tijekom istrage o šteti osiguratelju mora usmeno ili pisano dati istinite i potpune obavijesti o šteti.

Kod povrede obveze spašavanja, određene stavkom 1. točkom 1.1. koja se zasniva na grubom nemaru, osiguratelj i dalje snosi obvezu, ako opseg štete i kod pravilnog ispunjenja ove obveze ne bi bio manji.

Ako šteta nije prijavljena policiji, osiguratelj može odbiti isplatu naknade sve dok ne uslijedi naknadna prijava. Ako nestanak osiguranih stvari nije uopće ili nije pravodobno prijavljen policiji, osiguratelj može odbiti isplatu naknade samo za te stvari.

Članak 5.

Naknada štete

- (1) Kod utvrđivanja naknade štete, bez obzira na odredbe članka 9. Općih uvjeta za osiguranje imovine, kao osnovica se uzima vrijednost osiguranih predmeta u vrijeme nastanka štete (visina naknade štete), a kod oštećenih predmeta razlika između te vrijednosti i vrijednosti ostataka, pri čemu valja uzeti u obzir mogućnost korištenja tih ostataka pri uspostavljanju stanja koje bi odgovaralo stanju prije nastupa štete.

Ograničenja nadležnih službi pri obnovi građevina ne utječu pri tom na procjenu vrijednosti ostataka zgrade.

- (2) Visina naknade štete odgovara:

- 2.1. za zgrade - uobičajenoj građevinskoj vrijednosti u mjestu u kojem je izgrađena, umanjenom za iznos koji se određuje s obzirom na stanje, starost i trošnost objekta; ako zgrada ni-

je ponovno izgrađena u razdoblju od 3 godine od dana nastanka štete, gornju granicu naknade predstavlja tržišna vrijednost objekta (kod djelomične štete razmjerna tržišna vrijednost oštećenih dijelova). Kod određivanja tržišne vrijednosti, vrijednost zemljišta ne uzima se u obzir.

2.2. za upotrebne predmete, radna pomagala, strojeve i drugu tehničku opremu - troškovima ponovne nabave (nabavnoj cijeni) uz pravedno uvažavanje umanjenja vrijednosti koje proizlazi iz razlike starog i novog.

2.3. za robu koju proizvodi ugovaratelj osiguranja (poluproizvodi ili gotovi proizvodi) - troškovima ponovne proizvodnje, pri čemu gornju granicu predstavlja njihova prodajna cijena umanjena za uštedene troškove;

2.4. za robu kojom trguje osiguranik, za repromaterijal i prirodne proizvode - troškovima ponovne nabave na dan nastanka štete, dok gornju granicu predstavlja prodajna cijena umanjena za uštedene troškove.

Mjerodavne su cijene (tržišne cijene, ukoliko postoje) u vrijeme nastanka štete, te troškovi ponovne proizvodnje u vrijeme nastanka štete.

Ako je vrijednost za zgrade, strojeve, tehničku opremu i robu trajno umanjena zbog oštećenja nevezanog uz štetu, zbog starosti ili trajnog stavljanja izvan pogona, kao osnovica za naknadu štete uzet će se ta umanjena vrijednost.

Kod uspostavljanja prijašnjeg stanja u skladu s stavkom 2. točkom 2.1. dovoljno je da, umjesto uništenih ili oštećenih zgrada, budu podignute zgrade koje će služiti istoj namjeni. Zgrade koje su u vrijeme nastanka štete bile u izgradnji ili su tek bile izgrađene, ne potpadaju pod ponovnu izgradnju. Ako osiguranik dokaže da je ponovna gradnja na istom mjestu zabranjena aktom nadležnog tijela, zgrada će se ponovo izgraditi na drugoj lokaciji na području iste općine;

2.5. za vrijednosne papire sa službenim tečajem - posljednjoj burzovnoj vrijednosti (tečaju) prije nastanka štete, a kod ostalih vrijednosnih papira - tržišnoj cijeni; kod štednih knjižica sa šifrom - troškovima za postupak opoziva, a kod štednih knjižica bez šifre iznosu štednih uloga;

(3) Kod predmeta koji imaju povijesnu ili umjetničku vrijednosti, a starost ne dovodi do umanjenja vrijednosti, naknada se ravna prema tržišnoj vrijednosti.

(4) Kolekcionarska (afekciona) vrijednost predmeta ne uzima se u obzir prilikom utvrđivanja visine naknade štete.

(5) Kod pojedinačnih predmeta, koji su dio kompleta npr. neke zbirke, umanjenje vrijednosti za neoštećene pojedinačne predmete uvjetovano oštećenjem, uništenjem ili nestankom drugih predmeta ne uzima se u obzir prilikom utvrđivanja visine naknade štete.

Članak 6.

Naknada troškova

(1) Osiguratelj će nadoknaditi troškove za suzbijanje i ograničavanje štete koje je ugovaratelj osiguranja smatrao potrebnim, čak i ako je takav pokušaj bio bezuspješan. To se ne odnosi na troškove koji su vezani uz oštećenje zdravlja prilikom ispunjenja obveze spašavanja. Naknada se ne isplaćuje niti za troškove javne vatrogasne službe ili drugih službi za spašavanje koje su dužne pružiti pomoć.

(2) Osiguratelj nije dužan isplatiti predujam. Osiguratelj je dužan nadoknaditi troškove, gubitke, a i druge štete prouzročene pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, te pokušajem da se ograniče njegove štetne posljedice, pa i onda ako su ti pokušaji ostali bez uspjeha, pod pretpostavkom da je osiguranik poduzeo propisane, ugovorene, od osiguratelja naložene i sve ostale razborite mjere da se spriječi nastanak osiguranog slučaja.

Osiguratelj je dužan isplatiti tu naknadu čak i ako ona zajedno s naknadom štete prelazi ugovorenu osigurninu.

Kod podosiguranja troškovi se nadoknađuju u istom razmjeru kao i šteta.

Članak 7.

Podosiguranje

Nadopuna članka 10. Općih uvjeta za osiguranje imovine.

Stvari koje se nalaze izvan mjesta osiguranja (članak 3.) kod utvrđivanja podosiguranja uzimaju se u obzir samo onda, ako je na temelju posebnog dogovora osiguratelj za njih preuzeo pokriće i izvan mjesta osiguranja.

Kod stambenih zgrada u slučaju štete podosiguranje se ne uzima u obzir, ako razlika u vrijednosti ne prelazi 5% osigurnine.

Članak 8.

Postupak vještačenja

Nadopuna članka 18. Općih uvjeta za osiguranje imovine.

Nalaz dvojice vještaka mora sadržavati visinu naknade štete, te vrijednost ostataka oštećenih predmeta (članak 5.). Na zahtjev jedne od ugovornih strana, nalaz i mišljenje vještaka mora sadržavati i popis osiguranih, neoštećenih predmeta s njihovom vrijednosti.

Članak 9.

Isplata osigurnine odnosno naknade štete

Nadopuna članka 20. Općih uvjeta za osiguranje imovine.

Za zgrade koje su u vrijeme nastanka štete bile opterećene hipotekom ili drugim stvarnopravnim teretom, naknada štete se isplaćuje samo onda ako je moguće njihovo ponovno stavljanje u funkciju. Isplata naknade štete izvršit će se bez uvjeta glede namjene, ako vjerovnici uknjiženi na dan nastanka štete ne zatraže ovrhu u roku mjesec dana od primitka izvješća o nenamjenskoj isplati naknade štete. Za bezuvjetnu isplatu naknade štete potrebna je pisana suglasnost založnih vjerovnika koji su svoje založno pravo prijavili osiguratelju.

Članak 10.

Pravni odnos nakon nastanka štete

(1) U slučaju da osiguranik ima pravo zahtijevati naknadu štete od treće osobe, to pravo prelazi na osiguratelja, ukoliko on isplaćuje naknadu štete osiguraniku. Ako osiguranik ima pravo na naknadu štete od najmprimca nekog stana u osiguranoj stambenoj zgradi ili osobe koja je zaposlena kod njega, osiguratelj se odriče regresnog potraživanja ako je najmprimac u vrijeme nastanka štete platio cjelokupnu ili djelomičnu premiju, te ako regresni obveznik štetu nije izazvao namjerno ili grubim nehajem.

Za nadzor osiguratelja ovlaštena je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga sa sjedištem u Zagrebu.

Ovi uvjeti se primjenjuju od 01. siječnja 2007.